

Голоси простих речей

Еліна Заржицька

Допитлива Стружка

Під верстаком лежала велика кучерява Стружка. Вона бажала про все дізнатися і все зрозуміти.

— Цікаво, для чого мене зробили? — розмірковувала Стружка.

Її сусідки не замислювались над цим, і навряд чи могли б відповісти на таке питання.

Якось уранці Стружка опинилася у мішку, де зустріла багато своїх кучерявих приятельок. Потім мішок викинули на смітник.

Поруч пролітала Пташечка. Вона підхопила нашу знайому Стружку, яка випала із мішка, і полетіла далі. Так наша Стружка стала частиною затишного гніздечка.

Пташка знесла три гарненьких строкатих яєчка. Потім з яєчок з'явилися крихітні безпомічні пташенята.

...Минув час, пташенята вирости і відлетіли. Гніздо спорожніло.

— Цікаво, — думала собі допитлива Стружка, — що буде далі?

Гніздо зламали якісь розбишаки, і Стружка впала на землю. Тут її побачив маленький Хлопчик.

— Що я знайшов! — зрадів Хлопчик і швиденько дістав із кишені сірники, які потай від мами взяв на кухні. Він чиркнув сірником і підніс вогника до Стружки.

— Пече! Як пече! — скрикнула Стружка та перетворилася на білий Дим.

— Цікаво... — пробурмотів Дим. Тут налетів Вітерець і поніс Дим прямісінько на небо.

— Як багато нового я пізнаю, — шепотів Дим. Він піднявся так високо, що зіткнувся з Хмарою.

— Вибачте! Я ненавмисне, — ніяково промовив Дим.

— Не вибачу! — гримнула Хмара і почала рости... рости... і заплакала.

Краплі дощу злилися з Димом та впали на Землю. Земля ожила, зазеленіла. Невдовзі на ній виросло дерево. Дерево зрубали, обтесали і принесли до майстерні. За діло взявся Рубанок. Невдовзі під верстаком знову виросла пухнаста жменя кучерявих стружок.

Що з ними трапилось далі? Це вже зовсім інша історія.

Пилинки-пустунки

— Мня-ау! — сказав Кіт, з огидою оглядаючи свої лапки. — Знову митися доведеться — скільки на підлозі пилуки... Чому цього пилу завжди так багато?

— Чим нас більше — тим веселіше жити, — відповіли йому Пилинки.

Вони зіскочили з сонячного Промінчика й затанцювали гопака.

— Який жах! — поскаржився Кактус. — Ці Пилинки такі невгамовні, такі метушливі, що у мене від їх витівок у носі свербить.

— Будемо гратися? — шурхнув Вітерець, зазираючи у кімнату. І, не дочекавшись відповіді, підкинув Пилинки вгору, до стелі.

— Пчхі-і-і! — чхнула Люстра. — Дзинь-дзяк! — затріпотіли, вдаряючи товстобоку Лампочку, дрібненькі кришталіки.

— Яка вона гладенька, лискуча! — раділи Пилинки, вкриваючи Лампочку суцільним сірим шаром.

— Відчепіться! — зайшлася криком Лампочка, намагаючись позбутися пройдисвіток, зігнати їх зі своєї, колись прозорої, шкіри.

— Знову цей пил... — зітхнула Мама й дістала Пилосос.

До кімнати увійшов Хлопчик.

— Допоможи мені прибирати, синку, — попрохала Мама. — Інакше я не встигну приготувати обід.

— Ми з Пилососом давні друзі, тому охоче попрацюємо разом, — погодився Хлопчик й увімкнув Пилосос.

Намагаючись перекричати басовите гудіння, Хлопчик заспівав бадьюру пісеньку.

— Треба тікати звідси, — вирішив Кіт. — Цей гамір заважає мені відпочивати.

І, помахуючи хвостом, він велично покрокував до кухні, намагаючись опинитися подалі від надокучливого залізного звіра й поближче до улюблених смачних котлет.

Саме у цей час Пилосос вправно тицяв довгий ніс у найдальші закутки.

— Де ви, рідненькі? Куди заховалися? — пахкав він, підстрибуючи спересердя.

Пилинки задоволено реготали й перелітали з місця на місце.

— Знову бешкетувати? — розлютився Пилосос. — Ото я вас... Зупиніться! Від мене вам не втекти! Все одно, спіймаю та з'їм!

— Горлаєш, аж на десятій вулиці чути, — дражнилися Пилинки. — Ми на книжковій шафі. Хіба не бачиш?

— Ні, ми тут! — гаморили з карниза інші.

— На нас подивися! — кричали Пилинки, які мешкали у скляній вазі.

— Стривайте, дурненькі, почекайте на мене! — ревів Пилосос.

— Ти вже прибрав, синку? — поцікавилася Мама, яка вже не тільки приготувала обід, але й розклала посуд.

— Ні-і! Ці Пилинки хитрі, вони від нас ховаються, — в один голос поскаржилися Хлопчик та Пилосос.

— Нічого, — заспокійливо посміхнулася Мама. — От я навчу вас, що робити. Треба спочатку у цьому напрямку, а потім у зворотному — так, так і так! — і Мама швидко повела щіткою спочатку в один бік, а потім в інший. Потім вона взяла спеціальну серветку і протерла нею стіл та шафу.

— Спіймалися, голубоньки, — радів Пилосос, ковтаючи Пилинок, які спохмурніли і більше не хихотіли.

— Ми будемо сумувати у темряві, — схлипували деякі Пилинки, зникаючи у залізному тілі Пилососа.

— До побачення! — бурмотіли інші. — Ми ще зустрінемося з вами, і тоді...

- Мняв! Як охайно стало навкруги! — радів Кіт, вмошуючись на канапі.
- Як легко дихати! І в носі не свербить! — підтримав його Кактус.
- Боротьба була важкою, але ми перемогли! — заплескав у долоні Хлопчик.
- Ходімо обідати, герою. Тільки руки спочатку помий, — нагадала Мама.

Зазирнувши у вікно, нові Пилинки перелякано сахалися. "Чому в кімнаті немає жодної нашої родички? — тривожилися вони. — Щось тут не так. Підемо шукати інший притулок". І летіли далі, обминаючи чисту кімнату.

Як у Червоного крана голова розболілася

— Плюх! — простогнав Червоний кран. — Як мене болить голівонька... Плюх-плюх!

— Чому болить? — зацікавився його рідний брат — Синій кран. — То, мабуть, ти замість гарячої холодної воду даєш.

— Та ні. Воду я даю ту, що треба. Але мій маленький хазяїн завжди так погано мене закручує. Іноді буває сильно-сильно, аж зуби скреготять, а іноді так, що з носа тече, — поскаржився Червоний. — Ух-плюх-плюх!

— Не скигли. Краще обв'яжи голову хустинкою — це добре допомагає, — порадив йому брат.

— Вже пробував. Аніякого полегшення, — зітхнув Червоний.

— Тоді треба негайно звертатися до Майстра, — повчально задзюркотів Синій. — А поки що терпи!

— Та я вже тер-плюх! — розридався Червоний.

У цей час Матуся суворо наказала Хлопчиків: "Треба негайно вимити руки. Дивись, які вони брудні!"

Хлопчик підійшов до кранів, крутонув Червоний кран і... на його рученята ринув потік гарячої води.

— Ой, пече! — закричав Хлопчик. — Мамо, допоможи...

Мати миттю опинилася біля кранів і негайно перекрыла паруючий потік. А потім викликала Майстра. Цей поважний чоловік уважно оглянув хворого, глибокодумно почухав потилицю, потім на щось натиснув, щось покрутив, струсив долоні, вгледівся уважно і покликав Хлопчика:

— Хазяїне, підходьте, роботу приймайте.

Хлопчик сторожко наблизився і підставив кінчик пальця під тоненький струмочок.

— Усе гаразд! — радісно вигукнув він.

— Фур-фур! Усе гаразд! — погодився з ним Червоний кран. — Як добре почуватися здоровим!

Невдячна Муха

На столі стояла чашка. У чашці холонув чай. А в чаї плавала Муха. Вона з усіх сил дригала лапками і намагалась розправити мокрі крильця.

— Неподобство, — буркотіла вона. — Води, хоч і солодкої, занадто багато. Я можу потонути!

— Не хвилюйтесь, — втішила її Чаїнка, яка пропливала поряд. — На дні теж дуже гарно.

— Я боюся! — закричала Муха. — Люди добрі, допоможіть!

У чашку зазирнув маленький Хлопчик.

— Мамо, поглянь, як Муха плаває, — сказав він. — Вона водоплавна?

— Не заважай, синку, мені ніколи, — відповіла Мама.

— Треба допомогти бідоласі, — вирішив Хлопчик і простягнув Мусі ложку. — Почекай, люба, зараз я тебе витру. Ось тільки рушник візьму.

Але витиратися Муха не схотіла.

— Яка нісенітниця! — пирхнула вона, обтрусилась і полетіла.

— Яка невдячна, — здивувався Хлопчик. — Навіть "дякую" не сказала!

А Муха сиділа на Лампі та розмірковувала: "От якби цей хлопець розлив чай по кімнаті... Як би я бенкетувала весь день!"

— Як тобі не соромно! Невдячна! — спалахнула Лампа.

— Ти бач! — пхекнула Муха. — Не подобається — не слухай. А я на вулицю подамся. Там так багато ящиків із сміттям. Ось де я порозкошую...

Тільки-но Муха вилетіла у вікно, як Птах, що саме пролітав повз будинок Хлопчика, роззявив дзьоба і...

Що було далі — Хлопчик не побачив, бо з переляку заплющив очі. А коли розплющив, то ані Птаха, ані Мухи поруч не було.

Дбайлива Доріжка

Хлопчик намагався перелізти через Паркан. Він пітнів, але уперто дерся вгору. Паркан крекотів, хитався й наполегливо пропонував маленькому пустуну пошукати собі іншу справу.

— Все одно піднімуся, все одно перелізу! — торочив Хлопчик й знову та знову намагався підкорити підступну висоту.

Нарешті — яка радість! — Хлопчик опинився на вершечку.

— Яка височінь! — зрадів він.

— Ця вага зайва! — зітхнув Паркан.

— Хоч які, та зміни у житті! Хоча б побачу, що воно у світі робиться, — вирішила Скалка й уп'ялася Хлопчику в палець.

Хлопчик від болю та несподіванки зойкнув, здригнувся, а ноги його втратили підпору.

— Допоможіть! — сердешний відкрив було рота, але галас зійшов на тихенький писк.

Першим очухався Пасок. Він миттєво зачепився за поперечку і Хлопчик зависнув на Паркані догори ногами. Дитина спробувала перевернутися, але пряжка Паска боляче встромила у живіт.

Перед очима збентеженого Хлопчика маячила порошна асфальтова Доріжка. Вона хиталася, наче хвилі під час шторму, і щось примовляла.

— Зараз я впаду, і мені буде ДУЖЕ незручно, — зітхав Хлопець.

— Зараз він впаде, і в мене нова дощечка зламається, — сумував Паркан.

— Зараз він впаде і розіб'ється... От якби мені зробитися м'якенькою, немов перина,

— мріяла Доріжка.

Невідомо, на скільки б вистачило сил у Паркана, та повз нього йшов Добрий Дядечко. Він зняв Хлопчика з Паркану. Паркан з полегшенням зітхнув. Доріжка радісно схлипнула. А Хлопчик подякував Дядечкові й застрибав на одній ніжці.

— Го-го! А Доріжка, мабуть, під сонцем розтанула! — хихотів він. — Тепер на ній залишиться відбиток моєї ноги...

— Запам'ятай цей випадок. І більше так не роби, — порадила Доріжка і затужавіла.

— Навіщо неприємне пам'ятати? — здивувався Хлопчик. — Навпаки, його треба терміново забути.

Але кожного разу, побачивши застиглий відбиток своєї ноги, Хлопчик не дерся на паркан, а проходив у хвіртку.

Мрії Маленької Ложечки

Маленька Ложечка загубилася. Вона лежала у нутрощах старого Черевика, на товстій Устілці й час від часу шепотіла розтріпаному Шнурку:

— Ось побачиш, мене невдовзі знайдуть.

— Не сміши, кумасю, — відповідав їй похмурий Шнурок. — Ніхто й не помітив, що ти зникла. І шукати тебе ніхто не збирається. Як кожного з нас, до речі.

— Як добре було колись, — пустився у згадки старий Черевик. — Пам'ятаю, коли я — такий блискучий! — кожного дня гуляв вулицями, мене поважали усі камінці. Го-го! А як рішуче я керував футбольним М'ячем?!

— Здається, — не вмовчала Устілка, — ти тільки-но й робив, що шастав по калюжах й наскрізь промокав. Тому я, нещасна, постійно страждала нежиттю.

— Набридло! — не витримала Ложечка. — Навіщо сперечатися? Загалом, жити треба так, щоб кожна хвилина була цікавою й пізнавальною. Ось, як у мене була. Наприклад, три тижні тому, ми з Хлопчиком зарили на дворі лимонні та помаранчеві кісточки. А потім позаглядали в усі склянки з варенням. На минулому ж тижні ми проводили хімічний експеримент — насипали порошок для прання у молоко й розводили кока-колою...

Ложечка так поринула у спогади, що й не помітила, як і Черевик, й Устілка поснули.

— Моя улюблена кавова Ложечка зникла, — пробурмотіла Мати, перебираючи у буфеті столові набори.

— Синку, — звернулася вона до Хлопчика, — ти не бачив Маленької Ложечки?

— Ти кажеш, Ложечки? — перепитав Хлопчик і зашарівся.

— Так, де моя улюблена Маленька Ложечка? — насупила брови Мати.

— Розумієш, я ще вчора хотів тобі сказати... — почав Хлопчик нерішуче. — Так от, я хотів тобі сказати, що вона... тая Ложечка... вона десь сховалася. І я не можу її знайти.

Мати зітхнула.

— Що ж, будемо шукати її удвох.

— Сюди! Я тут, тут! — вигукнула Ложечка, почувши знайомі голоси.

— Не здіймай тарарам! — зупинив її Шнурок. — Від того лементу, що ти наробила,

мене вузлом зав'язало.

— Що, я комусь потрібен? — очунявся і старий Черевик.

— Нікому ми, довговікі, не потрібні, — відрубала Устілка, — і не сподівайся.

— Та ось вона, — зрадів Хлопчик і дістав Ложечку з Черевика.

— Що вона там робила? — поцікавилась Мати.

Хлопчик замислився.

— Згадав! — радо вигукнув він. — Я хотів бути моряком. Наче Черевик — мій корабель, і він починає тонутися. А Ложечка допомагає йому вичерпувати воду з трюму.

— Фантазер... — зронила Мати і сварити Хлопчика не стала.

— Так, я дуже потрібна, — задзвеніла Ложечка.

— Яка радість! Про мене пам'ятають, — скрипнув Черевик.

— Можна, я теж буду гратися? І стану тросом? — улесливо звернувся до Хлопчика Шнурок.

— І коли ми будемо гратися? — закричали вони разом.

— Ми будемо гратися завтра, — підморгнув їм Хлопчик. — Коли Мама на роботу піде. У ванні так добре плавати.

Мати підняла Черевик і почала його роздивлятися.

— Ти диви! Треба віддати ці черевики у ремонт. Тоді їх можна буде одягати у негоду.

— Ми ще показаємо! — звеселився Черевик.

— Хто ж буде кораблем? — засмутилася Ложечка.

— Нічого не вдієш, доведеться зробити паперовий кораблик, — заспокоїв її Хлопчик.

Мати віднесла Ложечку до буфету. Засинаючи, Ложечка почула, як Хлопчик шепоче:

— До зустрічі, Маленька Ложечко!